

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ
w SWORNEGACIACH**

Wstęp

Zespół Szkół i Internat w Swornegaciach:

1. Kształtuje środowisko wychowawcze, sprzyjające realizowaniu celów i zadań określonych w ustawie stosownie do warunków szkoły i wieku uczniów.
2. Sprawuje opiekę nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb oraz możliwości szkoły.
3. Umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej poprzez zorganizowanie nauki religii, nauki języka kaszubskiego i obcego oraz szacunku do symboli narodowych.
4. Udzielanie uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej poprzez
 - współpracę z pedagogiem szkolnym
 - współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną
 - współpracę z lekarzem i higienistką szkolną.

Program Wychowawczy Szkoły opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli i wychowawców internatu na poszczególnych przedmiotach i blokach przedmiotowych, na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy, na zajęciach dodatkowych „Wychowanie do życia w rodzinie, zajęciach pozalekcyjnych, imprezach i uroczystościach szkolnych, wycieczkach, spotkaniach z rodzicami i działalności organizacji pozaszkolnych działających na terenie szkoły.

Program jest adresowany nie tylko do społeczności szkolnej, a więc uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi szkoły, ale tych wszystkich, którzy czynnie pomagają bądź pragną pomóc rodzinie w wypełnianiu jej ważnej misji, którzy mają wpływ na życie szkoły i na wychowanie dzieci i młodzieży w niej się uczącej. Można to zobrazować schematycznie:

Jesteśmy otwarci, zapraszamy do współpracy wszystkich, którym leży na sercu dobro dzieci.

Wychowawca opracowuje w oparciu o niniejszy „Program wychowawczy szkoły” klasowy plan wychowawczy, zasięgając opinii rodziców co do treści i form realizacji, który przedstawia rodzicom podczas pierwszego spotkania w roku szkolnym.

Podstawy prawne programu wychowawczego.

Obowiązujące w Polsce prawo, a szczególnie wprowadzona reforma edukacji, mocno akcentuje problemy wychowawcze. Sytuacja polityczna po roku 1989 umożliwiła realizację zadań wychowawczych opartych na aktualnych regulacjach ustawodawczych, takich jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej-1997 (Art. 48,53,70,72).
2. Konkordat (Art. 12,13).
3. Ustawa o systemie oświaty.
4. Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej.
5. Konwencja praw dziecka.
6. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
7. Program polityki prorodzinnej państwa.
8. Karta Nauczyciela.
9. Rządowy program na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.

Od samodzielności do kreatywności

Cel wychowania to integralny i harmonijny rozwój osobowości ucznia – misja szkoły.

Z wartości, jakie wybraliśmy, z celu, do którego pragniemy dążyć, wywodzi się przesłanie skierowane do naszych uczniów – misja naszej szkoły.

*Rodzina – największym Twoim skarbem,
Ty sam jesteś mieszkańcem Kaszub,
które są częścią Twojej Ojczyzny.
Ojczyzna Twoim domem,
Ty sam jesteś mieszkańcem Europy,
która jest częścią wielkiego świata.
W naszej szkole dowiesz się, jak sobie w nim radzić
w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych.*

Celem programu wychowawczego jest, aby absolwent naszej szkoły:

1. Posiadał umiejętność dokonywania właściwych wyborów jako konsekwencję odpowiedzialności za siebie i innych;
2. Rozwijał się na miarę swoich możliwości i potrzeb;
3. Kierował się w życiu wartościami będącymi podstawą wychowania w naszej szkole: prawdą, dobrem, tolerancją i patriotyzmem;
4. Dbął o własne zdrowie oraz bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne;
5. Miał poczucie bezpieczeństwa i przyjaznej szkoły
6. Miał poczucie przynależności do środowiska lokalnego i regionu kaszubskiego.

Był przygotowany do:

1. Życia w rodzinie: cenił rodzinę jako najwyższą wartość w swoim życiu;
2. Życia w społeczeństwie: cechowała go postawa patriotyczna i obywatelska otwarta na region, Europę i świat;

3. Pracy zawodowej: umiał dokonywać wyboru drogi dalszego kształcenia i był przygotowany do radzenia sobie na rynku pracy.
4. Ograniczenia skali występowania zjawisk patologicznych (m.in. przemoc, narkomania, alkoholizm).
5. Właściwych zachowań w sytuacjach zagrażających życiu, np. epidemie, katastrofy ekologiczne.

Posiadał umiejętności ułatwiające mu funkcjonowanie w społeczeństwie, takie jak:

- a) twórcze rozwiązywanie problemów;
- b) sprawne i efektywne komunikowanie się;
- c) umiejętność uczenia się: zdobywanie i selekcjonowanie informacji z różnych źródeł, samokształcenie;
- d) umiejętność autoprezentacji;
- e) efektywna współpraca w grupie;
- f) przedsiębiorczość;
- g) podejmowanie właściwych decyzji.
- h) reagowanie na agresję i przemoc oraz radzenie sobie z nią

Program wychowawczy przyjęty w naszej szkole zakłada realizację wymienionych celów poprzez szczegółowe zadania wychowawcze, odpowiednie dla danego wieku oraz możliwości ucznia i zasobów szkoły.

Program wychowawczy wraz z zawartymi w nim zadaniami stanowi odrębny dokument.

Poprzez rytuał do tradycji

Wychowanie poprzez budowanie rytuału szkolnego

Szkoła buduje swoisty rytuał związany z cyklicznymi uroczystościami, imieniem szkoły, regionem i Ojczyzną, którego wartość wychowawcza jest ogromna, gdyż towarzyszy uczniowi od pierwszego do ostatniego dnia pobytu w szkole.

Wszystkie elementy rytuału szkolnego są oparte na wartościach wewnątrzszkolnego systemu wychowania: miłość Ojczyzny, dobro, tolerancja, odpowiedzialność, prawda.

1. Patriotyzm wyraża uczeń poprzez szacunek dla symboli narodowych, które są wyeksponowane przy uroczystościach szkolnych, np. ślubowania.
2. Dobro osobiste dziecka rozumiane jako sukces szkolny – staje się częścią dobra całej społeczności szkolnej.
3. Tolerancja wobec odmienności innych przekłada się na bycie dobrym kolegą, a związana jest z odpowiedzialnością za siebie i innych.
4. Prawda jako nadrzędna wartość w życiu jest eksponowana w szkole od pierwszych do ostatnich dni pobytu ucznia w szkole (rozwijanie moralności, poznawanie etycznych zachowań nie godzących w niczyje dobro lub godność).
5. Szkoła jest otwarta na potrzeby uczniów, rodziców i przedstawicieli środowisk lokalnych.

Współpraca z rodzicami i samorządem szkolnym.

Należy przyjąć, że kluczowym pojęciem na określenie relacji rodzice i nauczyciele jest rosnąca współpraca, zgodna z duchem demokracji, mająca szczególne znaczenie dla wychowania. Zakres uprawnień i kompetencji rodziców wynika z obowiązującego prawa.

Współpraca rodziców i nauczycieli ma na celu w szczególności:

1. Realizację praw rodziców oraz ich dzieci w szkole – co wyraża poprzez przedstawienie uczniom i rodzicom, w celu uzyskania ich akceptacji programu wychowawczego, który jest jednym z elementów wychowania w szkole;
2. Demokratyzację życia społecznego, która oznacza wpływ rodziców na kształt życia szkolnego, w tym zwłaszcza na wychowanie – co wyraża się zasięgnięciem opinii i akceptacją Rady Rodziców w sprawie najważniejszych dokumentów regulujących pracę w szkole, a w tym pracę programów nauczania i wychowania; rodzice również sami proponują pewne rozwiązania;
3. Zwiększenie efektywności i jakości pracy nauczycieli, co przejawia się poprzez zmianę formuły spotkań z rodzicami w indywidualne rozmowy z wychowawcą i nauczycielami oraz pedagogiem;
 - pokój w celu ułatwienia kontaktów z rodzicami,
 - rodzice zobowiązani są do przestrzegania ustalonych sposobów kontaktowania się szkoły z domem i domu ze szkołą;
4. Stworzenie podstaw do budowania partnerstwa we współdziałaniu głównych środowisk życia i edukacji dziecka, to znaczy domu, szkoły, środowiska lokalnego – co przejawia się m.in. we wspólnym organizowaniu festynów sportowo-rekreacyjnych, zawodów sportowych;
5. Modyfikację dotychczasowych oczekiwań rodziców wobec szkoły, polegającą na współpracy i rozumieniu wspólnej roli w wychowaniu dziecka (wychowanie równoległe) – co przejawia się w innej formule organizowanych zebrań klasowych, przekazywanie rodzicom wiedzy pedagogicznej, zapraszanie fachowców mogących przybliżyć problemy związane z reformą szkolnictwa i in., tak abyśmy wspólnie ukształtowali młodzież jako obywateli świata mających ponosić odpowiedzialność za jego losy;
6. Poprawę komunikacji nauczycieli z rodzicami;
7. Pomoc rodzinie w trudnej sytuacji ekonomicznej, zagrożonej patologią społeczną, niewydolnej wychowawczo, niepełnej, potrzebującej wsparcia, chcącej podnieść swoje umiejętności wychowawcze;
8. Opracowanie i zachowanie form komunikowania się szkoły z domem rodzinnym ucznia i domu ze szkołą w odniesieniu do realizowanych programów oraz rozwoju dziecka;

9. Rozwój umiejętności społecznych, emocjonalnych i życiowych uczniów, budowanie realistycznej samooceny, poczucie własnej wartości szacunku dla innych;
10. Promowanie szkoły bez takich zjawisk, jak: przemoc, używki, wagary i nietolerancja.

Wychowawców w ich wysiłkach wspiera pedagog szkolny.

Wzajemne oddziaływania dobrze przygotowanych rodziców i kompetentnych nauczycieli, ich wspólne i dobrowolne uczestnictwo w życiu szkoły to wymóg demokratycznie i nowocześnie pracującej szkoły.

Pokaż mi, jak to zrobić, a będę umiał.

Zadanie wychowawcze i cele szczegółowe

I. Zadanie wychowawcze: Promowanie zdrowego stylu życia

Cele edukacyjne: rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych; nabywanie umiejętności dbania o własne zdrowie, uczenie zachowań asertywnych, wyzwalanie empatii.

Cele wychowania: uczeń wie, jak dbać o własne zdrowie i bezpieczeństwo, umie współpracować z dorosłymi w tym zakresie.

Cele operacyjne: Uczeń:

- 1) zna i stosuje w praktyce zasady aktywnego odpoczynku;
- 2) uczestniczy w różnych formach aktywnego wypoczynku;
- 3) zna zabawy sportowe;
- 4) uczestniczy w sportowych zajęciach pozalekcyjnych;
- 5) odróżnia potrawy zdrowe i służące zdrowiu;
- 6) umie odczytać symbole oznaczające składniki pożywienia umieszczone na opakowaniu;
- 7) zna i stosuje zasady higieny osobistej i otoczenia;
- 8) przyjmuje odpowiedzialność za zdrowie (życie) innych (ludzi i zwierząt);
- 9) uczeń zna skutki picia alkoholu, palenia tytoniu, narkomanii;
- 10) odpowiada za podejmowane przez siebie działania i decyzje;
- 11) umie rozpoznać i stara się zapobiegać zagrożeniom związanym z rozprzestrzenianiem się chorób (wirusy – ptasia grypa, AH1N1).

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: przyrody, kultury fizycznej, techniki, wychowawcy na lekcji godzina z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, nauczyciele realizujący program profilaktyki, nauczyciele- wychowawcy na zajęciach w internacie ; poprzez zawieranie kontraktów z uczniem i jego rodzicami, co pozwala przenieść na ucznia odpowiedzialność za podejmowane przez niego działania i decyzje.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, festyny i zawody.

II. Zadanie wychowawcze: **Kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo w szkole, na drodze, w domu i na wakacjach**

Cele edukacyjne: umiejętność rozpoznania zagrożeń i umiejętne reagowanie na nie. Poznanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu.

Cele operacyjne: Uczeń

- 1) zna i stosuje w praktyce zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 2) uczestniczy w bezpiecznych formach wypoczynku;
- 3) zna instrukcje mogące pomóc w zagrożeniu;
- 4) umie zawiadomić w razie niebezpieczeństwa odpowiednie służby;
- 5) zna i stosuje zasady bezpieczeństwa w miejscach publicznych;
- 6) przyjmuje odpowiedzialność za organizowane przez siebie sytuacje;
- 7) rozwija umiejętności społeczne, emocjonalne i życiowe;
- 8) umie dokonać samooceny;
- 9) zna poczucie własnej wartości i szacunku dla innych.

Sposób realizacji – wychowawcy na lekcji godzina z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, nauczyciele realizujący programy profilaktyki, nauczyciele-wychowawcy na zajęciach w internacie.

Metody realizacji - aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, wspólne wyjścia na imprezy i spotkania ze specjalistami, zajęcia pozalekcyjne.

III. Zadanie wychowawcze: **Pomoc dzieciom w zagospodarowaniu wolnego czasu.**

Cele edukacyjne: rozumienie roli odpoczynku w życiu człowieka; wyrobienie nawyku kulturalnego spędzania wolnego czasu.

Cele operacyjne; Uczeń:

- 1) zna swoje mocne strony;
- 2) uczestniczy w różnych formach zajęć pozalekcyjnych;
- 3) zna propozycje spędzania wolnego czasu w szkole i w swojej miejscowości;
- 4) odróżnia wartości przekazów medialnych, umie wybrać odpowiednie dla siebie czasopismo, audycję, film itp.;
- 5) umie korzystać w sposób kulturalny z kina, teatru, opery i innych instytucji kultury;
- 6) zna zainteresowania swoje i swoich bliskich;
- 7) umie zaplanować i zorganizować ciekawy sposób spędzania czasu wolnego
- 8) korzysta z Multimedialnego Centrum Informatycznego w bibliotece szkolnej w celu wyszukiwania informacji z różnych dziedzin nauki;
- 9) korzysta ze szkolnej bazy sportowej.

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: przyrody, kultury fizycznej, plastyki i muzyki, techniki, informatyki, wychowawcy na lekcjach wychowawczych, wychowanie do życia w rodzinie, nauczyciele realizujący zajęcia pozalekcyjne i program profilaktyki, nauczyciele-wychowawcy na zajęciach w internacie.

Metody realizacji - aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, festyny i zawody, konkursy, wyjazdy np. do kina, muzeum.

IV. Zadanie wychowawcze: **Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i społeczność, w której żyje**

Cele edukacyjne: przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości i dokonywanie właściwej ich hierarchizacji; rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Cele operacyjne. Uczeń:

- 1) zna i stosuje w praktyce zasady i normy oraz regulaminy szkolne;
- 2) uczestniczy aktywnie w różnych życia klasowego i szkolnego;
- 3) zna ceremoniał szkolny;
- 4) odróżnia właściwe i niewłaściwe formy zachowania;
- 5) umie odczytać i zinterpretować przekazy reklamowe;
- 6) zna i stosuje prawa i obowiązki ucznia;
- 7) rozumie problemy niepełnosprawnych i umie im pomóc;
- 8) ogranicza absencję bez uzasadnionego powodu;
- 9) ma poczucie własnej wartości i tolerancji wobec „inności”;
- 10) rozwija swoje zainteresowania, umiejętności sportowe.
- 11) szanuje mienie społeczności szkolnej.

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: kultury fizycznej, techniki, wychowawcy na lekcjach, wychowanie do życia w rodzinie, nauczyciele realizujący zajęcia pozalekcyjne i program profilaktyki, nauczyciele-wychowawcy na zajęciach w internacie, pogadanki, spotkania z SU na temat poszanowania mienia społecznego.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz zabawy klasowe i w grupie, uroczystości szkolne i zawody sportowe.

V. Zadanie wychowawcze: **Kreowanie postaw patriotycznych. Rozbudzanie poczucia tożsamości narodowej**

Cele edukacyjne: kształtowanie postaw patriotycznych z tożsamością narodową i kulturą regionalną.

Cele operacyjne. Uczeń:

- 1) zna symbole narodowe;
- 2) uczestniczy w obchodach świąt państwowych i uroczystościach środowiskowych (np. festyn, dożynki);
- 3) odróżnia symbole regionalne;
- 4) umie zachować się podczas uroczystości patriotycznych;
- 5) zna i dba o miejsca martyrologii i pamięci narodowej;
- 6) przyjmuje niektóre obowiązki związane z życiem publicznym;
- 7) dostrzega związki tradycji rodzinnych z tradycjami regionalnymi i narodowymi;

- 8) rozwija aktywność artystyczną i twórczość regionalną;
- 9) ma poczucie przynależności do wspólnoty lokalnej;
- 10) aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i publicznym.

V a) Zadanie wychowawcze: „**Kaszuby mój region**”

Cele edukacyjne: kształtowanie umiejętności tworzenia wytworów kaszubskich (wzornictwo kaszubskie); rozwijanie zainteresowań związanych z kulturą kaszubską; rozwijanie wiedzy o tradycjach kaszubskich; wzmacnianie poczucia tożsamości regionalnej i kontaktu z lokalnymi twórcami.

Cele operacyjne: Uczeń:

- 1) wykonuje prace związane z rękodziełem ludowym;
- 2) wykonuje różne prace za pomocą technik komputerowych;
- 3) zna wzornictwo kaszubskie;
- 4) zna język kaszubski;
- 5) prezentuje walory kaszubskie (taniec i śpiew regionalny Kaszub);
- 6) zna tradycje kaszubskie;
- 7) zna lokalnych twórców i ich twórczość;
- 8) zna elementy historii swojego regionu.

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: historii, język kaszubski, sztuki, wychowawcy na lekcji godzina z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, zajęcia z nauczycielem-wychowawcą w internacie oraz zajęcia pozalekcyjne, warsztaty plastyczne.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki i prezentacje, spotkania z lokalnymi twórcami ludowymi, uczestnictwo w imprezach i konkursach pozaszkolnych. Odwiedzanie Regionalnego Muzeum.

VI. Zadanie wychowawcze: Ułatwianie uczniom poznania własnych zainteresowań, możliwości, a tym samym lepszego wyboru przyszłej szkoły i drogi życiowej.

Cele edukacyjne: wspomaganie wszechstronnego rozwoju intelektualnego ucznia.

Cele operacyjne: Uczeń:

- 1) zna i rozwija swoje zdolności
- 2) ma świadomość trudności i braków w nauce i systematycznie je minimalizuje;
- 3) zna zawody i zakłady pracy swoich rodziców;
- 4) rozumie zmiany i zjawiska społeczno-gospodarcze;
- 5) zna szkoły średnie w swoim regionie;
- 6) odróżnia profile szkół ponadgimnazjalnych;
- 7) umie wybrać szkołę zgodną ze swoimi predyspozycjami i zainteresowaniami;
- 8) zna zasady i procedury ubiegania się o pracę;
- 9) podejmuje niektóre obowiązki związane z życiem społecznym i publicznym.

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: przyrody, wychowania fizycznego, techniki, wychowawcy na godzinie z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, nauczyciele realizujący wychowanie komunikacyjne i program profilaktyki.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, festyny i zawody.

VII .Zadanie wychowawcze: Kształtowanie umiejętności niezbędnych do stania się obywatelem Europy i świata.

Cele edukacyjne: rozwijanie poczucia przynależności do społeczności europejskiej i światowej.

Cele operacyjne: Uczeń:

- 1) zna symbole międzynarodowe;
- 2) rozumie ciągłość rozwoju kultury i cywilizacji;
- 3) zna korzyści współpracy międzynarodowej;
- 4) odróżnia symbole regionalne;
- 5) umie znaleźć powiązania wydarzeń z przeszłości z teraźniejszością;
- 6) zna i dba o integrację z osobami o odmiennej kulturze i obyczajach;
- 7) umie wykorzystać narzędzia technologii informacyjnej do nawiązywania kontaktów międzynarodowych.
- 8) nawiązuje kontakty polsko-niemieckie

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: jęz. obcych, informatyki, techniki, wychowawcy na godzinie z wychowawcą oraz nauczyciele realizujący zajęcia pozalekcyjne, wymiana młodzieży polsko-niemieckiej, obozy, zawody sportowe.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, wystawy, projekty.

VIII. Zadanie wychowawcze: Przeciwdziałanie agresji, przemocy i terroryzmowi.

Cele edukacyjne: kształcenie umiejętności przeciwstawiania się agresji, konfliktom i terroryzmowi; zapobieganie konfliktom nieporozumieniom poprzez odkrywanie ich źródeł tkwiących w sposobach porozumiewania się.

Cele operacyjne: Uczeń:

- 1) zna i rozumie znaczenie agresji, konfliktu, przemocy i terroryzmu;
- 2) umie przewycięzać agresję, przemoc;
- 3) umie rozwiązywać i radzić sobie z konfliktem;
- 4) umie porozumiewać się z ludźmi;
- 5) ma poczucie własnej wartości.
- 6) zna zasady zachowania się w stanach zagrożenia życia i zdrowia.
- 7) zna pojęcie bójki, wymuszanie, kradzież, niebezpieczne miejsca i wie jak zareagować w trudnych sytuacjach.

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: wychowanie fizyczne, wychowawcy na godz. z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, zajęcia wychowawcze w internacie, spotkania z policjantem, pedagogiem, psychologiem, lekarzem.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, projekty, pogadanki, rozmowy.

Z NATURĄ „ZA PAN BRAT”

IX. Zadanie wychowawcze: **Kształtowanie poczucia więzi z naturą.**

Cele edukacyjne: rozwijanie poczucia odpowiedzialności ekologicznej.

Cele operacyjne: Uczeń;

- 1) dostrzega zmiany środowiska w miejscowości i regionie;
- 2) potrafi wyjaśnić wpływ środowiska na zdrowie człowieka;
- 3) umie aktywnie poprawiać stan środowiska naturalnego w swojej okolicy;
- 4) dostrzega przyrodnicze i kulturowe walory swojego otoczenia;
- 5) wykorzystuje zdobytą wiedzę do prowadzenia higienicznego trybu życia.

Sposób realizacji – na lekcjach przedmiotowych: przyrody, sztuki, jęz. polskiego, matematyki, techniki, informatyki, historii, wychowania fizycznego, godz. z wychowawcą; zajęcia wychowawcze w internacie.

Metody realizacji – aktywne, a w tym: pedagogika zabawy, drama, praca w grupach i inne metody aktywizujące oraz wycieczki, projekty, wystawy, zawody.

Wszystkie zadania wychowawcze realizowane przez nauczycieli i wychowawców szkoły wspierane są przez pedagoga szkolnego.

Ważne wydarzenia w życiu szkoły

Efektywne przekazywanie istotnych wartości odbywa się poprzez treści zawarte w programach nauczania różnych przedmiotów , zajęcia sportowe, turystyczno-krajoznawcze oraz kulturalne, a także poprzez udział dzieci i młodzieży w ważnych dla szkoły wydarzeniach

RODZAJ WYDARZENIA	KSZTAŁTOWANY SYSTEM WARTOŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY ODZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH	ODPOWIEDZIA LNI	EWA LUACJA
ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO	Nauka, wykształcenie , praca nad sobą , systematyczność, odpowiedzialność , punktualność, bezpieczeństwo	Msza święta, wystąpienie dyrektora-organizacja roku szkolnego , spotkanie z wychowawcą i kolegami	Udział we mszy świętej, godne zachowanie podczas uroczystości, odświętny ubiór, świadomość nauki i pracy, poczucie wspólnoty klasowej i szkolnej, identyfikacja z obowiązkami i wymogami szkolnymi	Dyrekcja wychowawcy	Rozmowy, obserwacje
ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ	Ojczyzna , naród, wolność, niepodległość patriotyzm, kształcenie szacunku dla ofiarności i bohaterstwa	Udział w uroczystości upamiętniającej bitwę pod Krojantami	Wartościowanie roli wolności w życiu człowieka , poczucie przynależności narodowej, poszanowanie symboli narodowych	Dyrekcja wychowawcy	
ŚWIĘTO ZIEMI „SPRZĄTANIE ŚWIATA”	Szacunek do życia i natury, zainteresowanie własnym otoczeniem, kształtowanie właściwych relacji człowiek-środowisko lokalne, życie w zgodzie z przyrodą , wskazywanie ekologicznych zagrożeń , ochrona środowiska naturalnego, kształcenie poczucia odpowiedzialności za własną szkołę	Apel , konkursy , wystawy, wycieczki , porządkowanie wsi , terenu wokół szkoły	aktywne uczestnictwo w pracach na rzecz środowiska	N-l geografii chemii, wychowawcy	
BIEG EKOLOGICZNY	Szacunek do natury, obcowanie z przyrodą, propagowanie sportu masowego, nawiązywanie kontaktów między uczniami różnych szkół.	Wystawa ekologiczna, przygotowanie trasy i przeprowadzenie biegu.	Udział uczniów w imprezach sportowych organizowanych przez szkołę. Zapoznanie uczniów ze zbiorami przyrodniczymi Swornegaci.	Dyrekcja, n-l w-f, wychowawcy klas.	Analiza wyników.

ŚLUBOWANIE i PASOWANIE PIERWSZO- KLASISTY, ŚLUBOWANIE	Ceremoniał szkolny, tradycja szkoły, wspólnota, rozwijanie samorządności oraz umiejętności współdziałania w grupie.	Przyjęcie ucznia do grona szkolnej społeczności, ślubowanie, konkursy, turnieje, zabawy.	Odświętny ubiór, poczucie szkolnej wspólnoty ,przyjazne traktowanie szkolnych kolegów, integracja klas.	Dyrekcja, wychowawcy samorząd ucz., rodzice.	Obserwacje, rozmowy.
DZIEŃ KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ	Szacunek do wszystkich pracowników szkoły, prestiż nauczyciela, uprzejmość.	Akademia, montaż słowno-muzyczny, spotkanie z emerytowanymi pracownikami szkoły, dekoracje.	Odświętny ubiór, wyrażenie wdzięczności, godne zachowanie się podczas uroczystości, integrowanie szkolnej społeczności.	Rada rodziców, samorządy klasowe.	Obserwacje, rozmowy.
ŚWIĘTO NIEPODLEG ŁOŚCI 11 XI	Ojczyzna, naród, patriotyzm, wolność, symbole narodowe.	Apel, akademia.	Godne zachowanie się podczas uroczystości, poszanowanie symboli narodowych, poczucie przynależności narodowej.	N-I historii, wychowawcy klas.	
ANDRZEJKI MIKOŁAJKI	Tradycyjne zwyczaje ludowe, kształtowanie uczciwego i wrażliwego ucznia, budowanie więzi	Zabawy, konkursy.	Współdziałanie w grupie klasowej i szkolnej.	Samorządy klasowe.	Obserwacje
WIGILIA	Szacunek do tradycji, zwyczaje świąteczne, poznawanie i kultywowanie wartości ogólnoludzkich, chrześcijańskich, wspólnota, życie rodzinne, przebywanie z bliskimi.	Wigilia szkolna, wspólne spotkania wychowawców z klasami, spotkanie wszystkich pracowników szkoły, szkolne jasełka, wspólne kołędowanie, łamanie się opłatkiem, symbolika świąteczna.	Godne zachowanie się podczas uroczystości, poczucie wspólnoty, postawa przebaczenia, gotowość do pomocy w przygotowaniu w Wigilii w szkole i w domu.	Samorządy klasowe, dyrekcja, wychowawcy , Rada Rodziców	Obserwacje, rozmowy.
BAL KARNAWAŁOWY	Rozwijanie samorządności poprzez udział w planowaniu i organizowaniu imprezy, bezpieczeństwo, etykieta stroju, autorytet szkoły, obyczaje.	Przygotowanie balu przy współpracy z Domem Kultury, spotkanie uczniów, nauczycieli, rodziców.	Aktywizacja- przygotowanie propozycji do programu imprezy, udział w zabawie, integracja całej szkolnej społeczności, włączenie rodziców do realizacji zadania.	Rada Rodziców, wychowawcy , samorządy klasowe.	Obserwacje.
PODSUMOWANIE I OKRESU	Organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności, rozbudzanie ambicji, zachęcanie do wysiłku i wytrwałości w pracy nad sobą, rozwijanie mocnych stron osobowości.	Spotkanie z rodzicami, analiza wyników pracy szkoły, przedstawienie.	Poprawa wyników nauczania i wychowania.	Dyrektor, n-le, wychowawcy , samorząd uczniowski.	Ocena efektywności wybranych metod, analiza wyników.

DZIEŃ PROJEKTÓW	Odpowiedzialność, samodzielność, umiejętność rozwiązywania problemów, kreatywność, przygotowanie do wystąpień publicznych	praca w grupach, prezentacje własnego projektu, wykonywanych prac na forum szkoły, zapraszanie gości	uczeń wystąpi publicznie, kreatywny, aktywny, systematyczny, odpowiedzialny	Wychowawcy, koordynator projektów edukacyjnych opiekun projektu	ocena projektu, obserwacja, rozmowy
WIELKANOC	Szacunek do tradycji, zwyczaje wielkanocne, wskazywanie na obecność i siłę wartości chrześcijańskich w naszym życiu, rola treści chrześcijańskich w życiu człowieka, kulturze i dziejach ludzkości.	Spotkania wychowawców z klasami, pracowników szkoły, rekwizyty, apel.	Integrowanie środowiska szkolnego, stosowanie w życiu systemu „wyższych wartości.	N-le religii, wychowawcy, samorzady klasowe.	Obserwacje, rozmowy.
DZIEŃ WIOSNY PLUSZOWY MIŚ	Zwyczaje ludowe, szacunek do tradycji kulturowych. Sprawność fizyczna, profilaktyka zdrowotna, stawianie i osiąganie celów, kształcenie woli, przeżywanie sukcesów i niepowodzeń, dyscyplina, bezpieczeństwo, wytwarzanie atmosfery zabawy i radości, relaks, nawyki czynnego wypoczynku, szlachetna rywalizacja.	Wycieczki, zabawy, topienie Marzanny, pokaz mody. Gry, turnieje, konkursy.	Czynny udział uczniów w zaplanowanych formach realizacji zadania. Udział uczniów w imprezach sportowych organizowanych przez szkołę.	Wychowawcy, samorzady klasowe. N-le w-f.	Obserwacje Ocena przebiegu imprez, analiza wyników.
OBCHODY DNIA ZIEMI	Akcja <i>Sprzątanie Świata</i> , zmiany i wpływ środowiska, walory przyrodnicze i kulturowe otoczenia, wiedza potrzebna do higienicznego trybu życia	apel, konkursy, wystawy, wycieczki, quizy	aktywnie uczestniczy w obchodach, bierze udział w konkursach, zabawach, zawodach, będzie dbał o swoje otoczenia	koło ekologiczne, n-le przyrody, biologii, geografii	obserwacja, rozmowy
ROCZNICA UCHWALENIA KONSTITUCJI	Kształcenie świadomego stosunku do zasad wymaganych w życiu społecznym: wolność, praworządność, demokracja, prawa człowieka, tolerancja, sprawiedliwość, równość społeczna.	Apel.	Poczucie narodowej przynależności, wartościowanie roli wolności w życiu człowieka.	N-l historii.	

REGATY WIOŚLARSKIE O PUCHA R BOLESŁAWA DREWKA - festyn kaszubski	Rozwijanie zainteresowań związanych ze sportem wioślarskim, integracja uczniów szkoły i mieszkańców wsi a zawodnikami innych klubów. Propagowanie kultury kaszubskiej.	Regaty, wystawy, pokazy.	Udział uczniów w imprezach sportowych organizowanych przez szkołę we współpracy z klubami sportowymi, zintegrowanie szkoły i środowiska lokalnego.	N-le w-f	Ocena przebiegu imprez, analiza wyników.
DZIEŃ DZIECKA A – ŚWIĘTA	Docenianie wysiłku włożonego w zdobywaniu wiedzy .	Konkursy, zabawa , wycieczka, biwak.	Czynny udział uczniów w zaplanowanych formach realizacji zadania.	Wychowawcy, samorzady klasowe.	Obserwacje.
WYCIECZKA SZKOLNA	Poznanie walorów przyrodniczych, historycznych naszego kraju.	Wycieczka.	Udział w wycieczce, rozwijanie zainteresowań.	organizator wycieczek.	
POŻEGNANIE ABSOLWENTÓW	Zachęcenie do wysiłku i wytrwałości w pracy nad sobą, rozbudzenie ambicji, pomoc w kształtowaniu pozytywnego obrazu siebie, uświadomienie absolwentom poglądu, że nauka jest procesem trwającym całe życie, honor szkoły, odpowiedzialność „korzenie”, tradycja i historia szkoły, nagradzanie szczególnie wyróżniających się absolwentów, ocena własnego działania, program działań perspektywicznych związanych z planowaniem własnego życia.	Akademia, niespodzianki przygotowane przez młodszych kolegów, nagrody, wyróżnienia, dyplomy, msza święta .	Wziąć na siebie za honor szkoły.	Dyrekcja, wychowawcy, Rada Rodziców	Rozmowy, obserwacje.
WSPÓLPRACA POLSKO - NIEMIECKA	Korzyści współpracy międzynarodowej, integracja z osobami o innej kulturze i obyczajach, symbole niemieckie, doskonalenie języka niemieckiego	wycieczki, zawody, spotkania, rozmowy, wspólne spędzanie czasu	doskonali język niemiecki, umie integrować się z osobami o innej kulturze i narodowości, tolerancja, potrafi nawiązać kontakt w języku obcym	n-l języka niemieckiego w-fu	obserwacja, rozmowy
ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO	Umiejętny wypoczynek, zdrowy tryb życia, umiejętne korzystanie z dóbr przyrody, poznawanie środowiska lokalnego kraju i świata ,bezpieczeństwo.	Akademia, nagrody, dyplomy, podziękowania.	Identyfikacja ze szkołą.	Dyrekcja, n-le, Rada Rodziców.	

Nikt nie pozna swoich możliwości dopóki nie wystawi ich na próbę.

Ewaluacja wewnętrzna programu .

Program będzie podlegał ewaluacji formatywnej, czyli przeprowadzanej równoległe z programem. Prowadzić ją będzie grupa osób, znająca podstawy ewaluacji, zaakceptowana przez Radę Pedagogiczną.

Ewaluacja ma służyć :

- nauczycielom
- rodzicom
- społeczności lokalnej.

Główne zadania ewaluacji	Zasadnicze problemy ewaluacji	Metody	Próba badawcza
1	2	3	4
1. Włączenie w realizację programu jak największej liczby rodziców, społeczności lokalnej.	1. Rozumienie programu wychowawczego przez społeczność szkolną i lokalną. 2. Słabe i mocne strony programu w opinii zainteresowanych.	Wywiady, rozmowy, analiza dokumentacji, dokumentacje zinterpretowane w kontekście stopnia osiągnięcia zamierzonych celów, badanie opinii, obserwacje, sondaże, wywiady jakościowe, obserwacje zmian, badania statystyczne, ankiety	1. Samorząd Uczniowski 2. Rodzice uczniów z próby badawczej. 3. Absolwenci Zespołu Szkół 4. Samorząd lokalny.
2. Usprawnienie procesu realizacji programu.	1. Czynniki sprzyjające i utrudniające realizację programu.		1. Uczniowie klas gimnazjalnych.
3. Sprawdzenie stopnia realizacji założonych celów zawartych w programie.	1. Czynniki sprzyjające i utrudniające realizację programu.		1. Uczniowie losowo wybranych klas na każdym poziomie. 2. Wychowawcy tych klas i nauczyciele ucący. 3. Rodzice wybranych uczniów 4. Pracownicy administracji i obsługi.

MONITOROWANIE:

Zadania 1 i 2 dotyczące włączania w realizację programu jak największej liczby rodziców, społeczności lokalnej oraz usprawnienie procesu realizacji programu analizowane będą poprzez następujące działania:

1. Plan obserwacji:
 - udział i zaangażowanie rodziców w planowaniu pracy wychowawczej poszczególnych klas
 - zaangażowanie rodziców w realizację programu
 - zainteresowanie środowiska lokalnego programem
2. Wywiady, zbieranie opinii na temat:

- potrzeby i oczekiwania rodziców
 - o programie
3. Analiza dokumentacji szkolnej.
 4. Sondaż , rozmowy – środowisko lokalne.
 5. Systematyczne konsultacje z dyrektorem, grupą nauczycieli wychowawców, Przewodniczącym Rady Rodziców.

Zadanie 3 dotyczące sprawdzania stopnia realizacji założonych celów zawartych w programie odbywać się będzie w następujących obszarach:

Obszar	metody
I.Odbiór przyjętego przez szkołę systemu wartości.	
1. Wartości, którymi się kierują uczniowie.	Ankieta,kwestionariusz, rozmowy, wywiady
2. Znajomość symboli narodowych.	Rozmowy,
3. Ilość uczniów uczestniczących w imprezach środowiskowych.	Dane statystyczne
II. Znajomość praw dziecka i człowieka przez uczniów.	Ankiety, wywiady
III. Umiejętność rozwiązywania problemów przez uczniów.	Obserwacje
IV. Obserwacja zachowań uczniów.	Wywiady z rodzicami,
V. Analiza zaangażowania uczniów w działania demokratyczne i społeczne:	personelem, nauczycielami
1. Badanie przestrzegania regulaminów praw i obowiązków ucznia	Obserwacje, ankiety
2. Udział uczniów w szkolnych akcjach na rzecz ochrony środowiska naturalnego	Obserwacje, efekty rankingów, konkursy
VI. Analiza stopnia korzystania przez rodziców i uczniów z ofert pozalekcyjnych:	
1. Udział w zajęciach pozalekcyjnych.	Dziennik zajęć, ankiety
2. Wyniki czytelnictwa w szkole.	Zestawienia, analizy
3. Udział rodziców, uczniów w festynach szkolnych.	

VII. Udział rodziców w życiu klasy, szkoły(wywiady, spotkania indywidualne, imprezy szkolne, klasowe).	Ankiety, rejestr spotkań
VIII. Rejestr wypadków szkolnych w ciągu roku szkolnego i ferii.	Dane statystyczne
IX. Ilość wydanych uczniom kart rowerowych i motorowerowych.	Dane statystyczne
X. Agresja wśród uczniów	Obserwacje, ankiety
XI. Profilaktyka uzależnień, zagrożeń zdrowia i życia	Dane statystyczne, rozmowy, ankiety,
XII. Pomoc uczniom w trudnych sytuacjach życiowych.	